

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 3 lipca 2013 r.

DOLiS/DEC-711/13

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267), art. 12 pkt 2 art. 22 w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 2 i art. 32 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie ze skargi Pana M. D. zam. [...] na przetwarzanie jego danych osobowych przez Bank B. z siedzibą w K. [...],

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (dalej także jako GIODO) wpłynęła skarga Pana M.B. zam. [...] (dalej jako Skarżący) dotycząca przetwarzania jego danych osobowych przez Bank BPH z siedzibą w G. [...] (dalej jako Bank).

Skarżący w treści podania poinformował GIODO, że skorzystał z oferty banku jako klient indywidualny zakładając „Maksymalne konto osobiste” ale po trzech dniach od założenia konta złożył wniosek o zamknięcie rachunku oraz wycofał zgodę na przetwarzanie jego danych przez Bank w celach marketingowych a „kilka dni później” zwrócił się do Banku

drogą telefoniczną o całkowite zaprzestanie przetwarzania jego danych osobowych (całkowite usunięcie danych).

Skarżący podniósł, że – pomimo „dwukrotnego wycofania zgody na otrzymywanie informacji marketingowych” – odebrał telefon z informacją dotyczącą oferty Banku.

W związku z powyższym Skarżący wniósł o cyt.: „wymuszenie na banku usunięcia/wycofania (...) zgody na przetwarzanie danych osobowych oraz wyznaczenie odpowiedniej kary za nieprzestrzeganie przepisów ustawy o przetwarzaniu danych osobowych (...)”.

W celu ustalenia okoliczności przedmiotowej sprawy Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wszczął postępowanie wyjaśniające. Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego dokonano następujących ustaleń:

1. W dniu [...] maja 2012 r. pomiędzy Bankiem a Skarżącym została zawarta umowa rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego „Maksymalne konto”, w związku z którą Bank pozyskał i przetwarza dane osobowe Skarżącego w zakresie: imię, nazwisko, nr PESEL, seria i numer dowodu osobistego, obywatelstwo, data urodzenia, imię matki, imię ojca, nazwisko panieńskie matki, adres zamieszkania i korespondencyjny, nr telefonu komórkowego, służbowego, dane dotyczące wykształcenia, zatrudnienia oraz dochodów, stan cywilny i nr prawa jazdy.
2. Zawierając przedmiotową umowę z Bankiem, Skarżący złożył oświadczenie (zatwierdził odpowiedź pozytywną w tzw. checkbox i własnoręcznie podpisał) o treści „Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych dla celów marketingowych współpracujących z Bankiem podmiotów oraz dla celów marketingowych Banku i podmiotów z nim współpracujących w zakresie świadczonych przez Bank usług po wygaśnięciu zawartych umów łączących mnie z bankiem, a także na otrzymywanie informacji handlowych na wskazany w niniejszej umowie adres poczty elektronicznej i numer telefonu oraz na wykorzystywanie środków porozumiewania się na odległość w celu złożenia przez Bank propozycji zawarcia umowy” .
3. W dniu [...] maja 2012 r. do Banku wpłynęło oświadczenie Skarżącego o wypowiedzeniu zawartej umowy, której okres wypowiedzenia wynosił 30 dni. Zgodnie z dołączonym do wypowiedzenia oświadczeniem Skarżącego o braku zgody na przetwarzanie jego danych w celach marketingowych, w systemie Banku niezwłocznie (ego samego dnia) wprowadzona została informacja o tzw. blokadzie marketingowej.

4. W dniu [...] czerwca 2012 r. Skarżący w rozmowie telefonicznej zażądał całkowitego zaprzestania przetwarzania jego danych do celów marketingowych i wykreślenia jego danych z Banku w związku z rezygnacją z ww. rachunku. Odpowiedzią na powyższe było pismo Banku z dnia [...] czerwca 2012 r., w którym Bank potwierdził wprowadzenie „blokady” ale jednocześnie poinformował Skarżącego, że nie jest możliwe całkowite zaprzestanie przetwarzania jego danych osobowych ze względu na obowiązujące przepisy prawa dotyczące rachunkowości.
5. W ocenie Banku rozmowa telefoniczna wykonana przez pracownika Banku w dniu [...] czerwca 2012 r. – tj. kiedy umowa była nadal w wypowiedzeniu i Skarżący był klientem Banku – stanowiła „rodzaj kontaktu operacyjnego” i nie miała charakteru marketingowego a wyłącznie informacyjny – związany z powitaniem w gronie posiadaczy produktu bankowego oraz udzielenie informacji na jego temat a w czasie rozmowy nie pojawiły się propozycje nabycia kolejnego/innego produktu Banku.
6. Aktualnie Bank przetwarza dane osobowe Skarżącego w celach archiwizacyjnych.

Na podstawie poczynionych ustaleń, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych odnosząc się do wniosku Skarżących zważył, co następuje.

Zgodnie z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych istotne jest, aby administrator danych legitymował się jedną z przesłanek legalności przetwarzania danych osobowych, które określone zostały w art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.). zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy: 1) osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych, 2) jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa, 3) jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą, 4) jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego, 5) jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą.

Wymienione w tym artykule przesłanki są równoprawne, co oznacza, iż każda z nich stanowić może podstawę czyniącą proces przetwarzania danych osobowych (określonego rodzaju) procesem legalnym. W myśl powołanego przepisu zgoda jest jednym z możliwych ale nie jedynym warunkiem pozwalającym legalnie przetwarzać dane osobowe

a przetwarzanie danych jest dopuszczalne m.in. wtedy, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2). Takim szczególnym przepisem prawa jest art. 74 ust. 2 pkt 4 Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r., Nr 152 poz., 1223), który stanowi, że dowody księgowe dotyczące środków trwałych w budowie, pożyczek, kredytów oraz umów handlowych, roszczeń dochodzonych w postępowaniu cywilnym lub objętych postępowaniem karnym albo podatkowym - przez 5 lat od początku roku następującego po roku obrotowym, w którym operacje, transakcje i postępowanie zostały ostatecznie zakończone, spłacone, rozliczone lub przedawnione (pkt 4). Okresy przechowywania ustalone w ust. 2 oblicza się od początku roku następującego po roku obrotowym, którego dane zbiory dotyczą (ust. 3).

Stosownie do wyjaśnień przedstawionych organowi przez Bank, umowa zawarta z Bankiem przez Skarżącego zyskała status zamkniętej z dniem [...] maja 2011 r., w związku z czym, w myśl wyżej powołanego przepisu szczególnego, dane osobowe Skarżącego są aktualnie przetwarzane w celach rachunkowych i sprawozdawczych, dlatego też nie jest możliwe zadośćuczynienie żądaniu Skarżącego w przedmiocie zaprzestania przetwarzania jego danych osobowych przez Bank poprzez całkowite usunięcie ich z bazy danych Banku.

Odnośnie kwestii przetwarzania danych osobowych Skarżącego w celach marketingowych wskazać należy, iż przepisy ustawy nadają każdej osobie prawo do kontroli przetwarzania danych, które jej dotyczą, zawartych w zbiorach danych, a zwłaszcza prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania jej danych w przypadkach wymienionych w art. 23 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy, gdy administrator danych zamierza je przetwarzać w celach marketingowych lub wobec przekazywania jej danych osobowych innemu administratorowi danych (art. 32 ust. 1 pkt 8 ustawy). W razie wniesienia sprzeciwu, o którym mowa ust. 1 pkt 8, dalsze przetwarzanie kwestionowanych danych jest niedopuszczalne. Administrator danych może jednak pozostawić w zbiorze imię lub imiona i nazwisko osoby oraz numer PESEL lub adres wyłącznie w celu uniknięcia ponownego wykorzystania danych tej osoby w celach objętych sprzeciwem (art. 32 ust. 3 ustawy).

W niniejszej sprawie GODO ustalił, że sprzeciw Skarżącego wobec przetwarzania jego danych osobowych w celach marketingowych z dnia [...] maja 2012 r. został odnotowany przez pracownika Banku tego samego dnia, jednak w dniu [...] czerwca 2012 r. Bank skontaktował się telefonicznie ze Skarżącym w celu „powitania w gronie posiadaczy produktu bankowego”.

W ocenie organu do spraw ochrony danych osobowych nie można zgodzić się ze stanowiskiem Banku, że ww. działanie, za którego cel uznać należy promocję wizerunku

przedsiębiorcy, nie nosi znamion marketingu. Podnieść bowiem należy, iż brak jest przesłanek pozwalających na zredukowanie pojęcia marketingu do odpowiednika oferty handlowej (w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego), tak więc zastrzeżenie, że wiadomość służąca promowaniu wizerunku Banku nie jest ofertą, nie może chronić przedsiębiorcy przed koniecznością respektowania uprawnień Skarżącego/Klienta wynikających z przepisów o ochronie danych osobowych.

Mimo, iż poczynione w sprawie ustalenia faktyczne oraz prawne wskazują, że w niniejszej sprawie niewątpliwie doszło do wykorzystania danych osobowych Skarżącego z naruszeniem ww. zasad ustawy, brak jest jednak podstaw do zastosowania przepisu art. 18 ust. 1 ustawy, w myśl którego w przypadku naruszenia przepisów tej ustawy Generalny Inspektor z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem. Nakaz taki w przedmiotowej sprawie byłby bezprzedmiotowy bowiem ustało i nie ma aktualnie miejsca przetwarzanie przez Bank danych osobowych Skarżącego z naruszeniem ustawy.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, iż jeżeli w ocenie Skarżącego doszło do naruszenia jego dóbr osobistych przez Bank, to zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. W związku z tym Skarżącemu przysługuje prawo wniesienia powództwa cywilnego do właściwego miejscowo sądu powszechnego o zadośćuczynienie za doznane krzywdy. W tym zakresie zastosowanie mają także przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 1964 r. nr 43 poz. 296, z późn. zm.).

W tym stanie faktycznym i prawnym GODO rozstrzygnął, jak na wstępie.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy, art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267), strona niezadowolona z niniejszej decyzji, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, może zwrócić się do GODO (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

